

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАГАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ СОЦІАЛЬНОГО ПАСПОРТУ АПТЕЧНОГО ЗАКЛАДУ ТА ЙОГО ОСНОВНИХ ЕТАПІВ ВПРОВАДЖЕННЯ

Толочко В.М., Зарічкова М.В.

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Національного фармацевтичного університету, м. Харків, Україна
uef-ipksf@nuph.edu.ua

Сьогодні існує значна кількість показників, що характеризують соціально-економічний розвиток як фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я, в цілому, так і окремих аптечних закладів, а це, в свою чергу, не дозволяє швидко і однозначно оцінити стан соціальної сфери та рівень соціально-економічного розвитку. Тому необхідна розробка системи узагальнюючих показників стану соціальної сфери фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я, відображення яких у соціальному паспорті аптечного закладу дозволить об'єктивно оцінювати, порівнювати і аналізувати рівень соціального захисту спеціалістів фармації (СЗСФ), виявляти основні тенденції та закономірності щодо соціальних потреб (СФ), чітко позначати найбільш гострі проблеми СЗСФ. Це робить соціальну паспортизацію аптечних закладів актуальною і своєчасною.

Метою роботи є обґрунтування загальної структури соціального паспорта аптечного закладу та його основних етапів впровадження. Методичною основою даного дослідження є загальнонаукові та прикладні наукові методи дослідження, в тому числі: метод системного аналізу, аналогії і порівняльний методи та аналіз документів.

Вивчення чинної законодавчо-нормативної бази та наукових літературних джерел з цього питання, показало відсутність використання в діяльності аптечних закладів такої технології, як соціальна паспортизація. Тому можна зробити висновок, що в нашій країні це досить молодий напрямок, який має перспективне майбутнє і при впровадженні в практичну діяльність аптечних закладів та соціальних служб сприятиме поліпшенню соціального захисту працівників фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я.

За своєю суттю соціальна паспортизація аптечного закладу - це процес створення єдиного інформаційного ресурсу, що дозволяє підвищити оперативність управління соціальною сферою на мікрорівні – аптечному закладі та на макрорівні - фармацевтичному секторі галузі охорони здоров'я в цілому. Отже, одним із напрямків практичної реалізації соціального управління як соціальної технології в процесі соціально-економічного розвитку аптечного закладу є діяльність з створення соціального паспорта.

За результатами досліджень, було встановлено, що соціальний паспорт являє собою документ, який включає сукупність показників, що відображають стан і перспективи його соціально-економічного розвитку та характеризує:

- соціальну структуру трудового колективу та відносини між співробітниками;
- умови праці працівників;

- особливості та специфіку функціонування аптечного закладу;
- соціальні процеси в аптечному закладі та напрямки здійснення соціального захисту працівників;
- взаємодію аптечного закладу з професійними спілками та громадськими організаціями з питань соціального захисту.

На підставі аналізу існуючих підходів до соціальної паспортизації, нами було встановлено, що соціальний паспорт є формою підвищення результативності діяльності аптечного закладу і дозволяє зберегти обсяги фінансування в соціальній сфері, найбільш ефективно здійснювати розподіл (перерозподіл) фінансових коштів тощо.

Таким чином, соціальний паспорт аптечного закладу, представлений нами як універсальна соціологічна модель, передбачає багатовимірність у вивченні СЗСФ, що дасть можливість для прийняття конструктивних, функціональних, обґрунтованих управлінських рішень. Із залученням фахівців в галузі соціальної роботи нами було розроблено структуру соціального паспорта аптечного закладу (рис.).

Рис. Структура соціального паспорта аптечного закладу

Основні блоки соціального паспорта аптечного закладу відображають його соціальний зріз, перспективи розвитку і структуру системи СЗСФ. Вони характерні для аптечних закладів різних форм власності і зручні для роботи. На їх основі в подальшому складається характеристика кадрової політики, охорони праці на робочому місці, СЗСФ аптечного закладу.

Для формування інформаційної основи соціального паспорта та його впровадження запропонований алгоритм, який складається з шести основних етапів:

- 1 ЕТАП. Формування інформаційної бази соціального паспорта аптечного закладу.
- 2 ЕТАП. Обґрунтування показників до структури соціального паспорта.
- 3 ЕТАП. Обґрунтування структури соціального паспорта:

- 3.1. Загальні данні щодо соціально-економічного стану аптечного закладу.
- 3.2. Соціальна структура трудового колективу.
- 3.3. Умови та охорона праці.
- 3.4. Оплата і дисципліна праці.
- 3.5. Заходи СЗСФ.
- 3.5. Зв'язок з зовнішнім соціальним середовищем.

4 ЕТАП. Розробка технології впровадження соціального паспорту аптечного закладу.

5 ЕТАП. Здійснення необхідних процедур:

- 5.1. Збір і інтерпретація даних.
- 5.2. Побудова внутрішньої структури зв'язків.
- 5.3. Побудова зовнішньої структури зв'язків.
- 5.4. Розробка оцінної шкали для системи соціальних індикаторів.

6 ЕТАП. Комплексна оцінка стану соціальної сфери аптечного закладу.

Розробка і впровадження концепції соціальної паспортизації дозволить ефективно вирішувати завдання адресної взаємодії з СФ та відкриває такі можливості:

- підвищення відкритості, доступності та достовірності інформації з СЗСФ;
- інтеграцію в єдиному місці для СФ інформації про чинне законодавство з соціальних питань;
- забезпечення єдиного інформаційного простору і більш ефективного обміну інформацією між аптечним закладом і всіма учасниками соціальної сфери;
- створення єдиного реєстру СФ та їх потреб в соціальному захисті;
- підвищення активності установ в системі управління соціальною сферою на основі зворотного зв'язку з СФ.

Підводячи підсумок, можна зазначити, що на основі соціальної паспортизації аптечних закладів з'являється можливість в співставленні показників соціального паспорту з нормативними значеннями соціальних параметрів, визначення загроз соціально-економічної безпеки аптечного закладу та є основою для розробки соціальної стратегії фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я в цілому.